

vergadering **C141 – WON12**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 14 februari 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de leefbaarheidsplannen in het kader van het Sociaal Huurbesluit - 1034 (2011-2012)	3
Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de antirokersclausule die verhuurders steeds vaker in hun huurcontracten opnemen - 993 (2011-2012)	5
Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de aanpak inzake de hervorming van de energiedistributiesector - 1095 (2011-2012)	8
Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de voordelige lening voor energiebesparend bouwen - 1083 (2011-2012)	15
Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de niet-behandelde aanvragen voor premies in 2011 - 1113 (2011-2012)	17
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de gevolgen van het falende biobrandstoffenbeleid - 1101 (2011-2012)	19

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de leefbaarheidsplannen in het kader van het Sociaal Huurbesluit - 1034 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, leefbaarheidsplannen zijn voor vele lokale besturen een boeiende aangelegenheid: hoe ga je ermee om? In het kaderbesluit Sociale Huur voorziet artikel 29 in de mogelijkheid om af te wijken van toewijzingsregels, onder meer verhoogde inkomensgrenzen – daar wordt de laatste maanden vaak over gesproken – in geval van bedreiging of verstoring van de leefbaarheid in een of meer wijken of gebouwen. Dat laatste, over de gebouwen, werd destijds vooral geschreven in functie van de leefbaarheid van steden.

Als je wilt afwijken van een dergelijk toewijzingsbeleid, moet je dat onderbouwen in een leefbaarheidsplan, dat op zijn beurt is opgesteld in samenspraak met de buurtbewoners, de lokale besturen en de lokale huisvestings- en welzijnsactoren.

Wat relevant is, staat in het besluit: “Het leefbaarheidplan vertrekt van een probleemanalyse. Die probleemanalyse, ondersteund met gegevens die een indicatie vormen van de bedreigde of verstoorde leefbaarheid, moet aan de bepaling van de te nemen maatregelen voorafgaan. In de probleemanalyse moeten de bewoners- en omgevingskenmerken die de leefbaarheid negatief beïnvloeden, worden bepaald. De te nemen maatregelen kunnen een wijziging in gedrag of houding van de bewoners of van de bewonerssamenstelling beogen of betrekking hebben op het verbeteren van de kwaliteit van de woonomgeving.”

Dat is een hele boterham. Je kunt je afvragen of dat, zoals het daar omschreven staat, wel te realiseren valt. Een verstoorde leefbaarheid is nog wel empirisch vaststelbaar, maar een bedreigde leefbaarheid is toch wel moeilijk aan te tonen, laat staan te onderbouwen met maatregelen – zoals toewijzingsregels of afwijkingen van inkomensgrenzen.

Ik heb er alle begrip voor dat men in bepaalde wijken of gebouwen moet kunnen ingrijpen, maar het moet voor bouwmaatschappijen toch ook haalbaar zijn om die regels toe te passen.

Minister, hoe wordt de efficiëntie van de afwijkende toewijzingsregels gemeten in functie van de leefbaarheid? Wie voert die metingen uit? Wat zijn daar de resultaten van? Is daar een status quaestionis? Werden er vorderingen gemaakt?

Welke algemene besluiten kunnen uit de eerste toepassing van de leefbaarheidsplannen en afwijkende toewijzingsregels worden getrokken? Zijn er bijstellingen nodig? Is de tijd daar al rijp voor? Hebben we voldoende materiaal?

Vlaanderen heeft volgens mij drie grote steden: Antwerpen, Gent en Brussel. Verder zijn er kleinstedelijke of stedelijke gebieden en plattelandsgemeenten. In welke mate institutionaliseert artikel 29 de ongelijke behandeling van bouwmaatschappijen in het kader van het nieuw financieringssysteem (NFS2), waarbij maatschappijen op gelijke voet worden gefinancierd om doelstellingen te bereiken? Is het toepassen van artikel 29 geen verdoken methodiek om de stedelijke maatschappijen op die manier hogere inkomsten te gunnen? Ik hoop dat ik het verkeerd heb en ben heel nieuwsgierig naar de resultaten van die leefbaarheidsplannen als een accuraat middel om aan woonbeleid te doen in wijken en gebouwen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: De lokale besturen en de sociale verhuurders nemen het initiatief om bepaalde maatregelen te nemen in het kader van de leefbaarheid en ze kunnen ook zelf invullen hoe en wanneer zij de maatregelen en hun efficiëntie evalueren. Er wordt hun wel gevraagd de evaluatievoornemens aan te geven in het leefbaarheidsplan zelf, als onderdeel van het lokaal toewijzingsreglement.

Daarnaast reken ik ook op het lokaal woonoverleg om leefbaarheidsplannen op te volgen en bij eventuele ongewenste effecten signalen te geven met het oog op degelijke bijsturing. Zo nodig kan ook de toezichthouder het totaalpakket aan initiatieven evalueren. Artikel 26, paragraaf 4, van het kaderbesluit Sociale Huur bepaalt dat de toezichthouder de verhuurder kan verplichten de standaardtoewijzingsregels toe te passen indien hij vindt dat de voorwaarden van het lokale toewijzingsreglement niet worden nageleefd.

Op dit moment zijn er slechts vier gemeenten, namelijk Dendermonde, Willebroek, Antwerpen en Vilvoorde-Machelen, die gebruik maken van de mogelijkheid om verhoogde inkomensgrenzen toe te passen. Enkel Antwerpen heeft daarnaast ook afwijkende toewijzingsregels ingevoerd. Op dit moment gaat het dus nog om een eerder marginaal verschijnsel. Uit navraag bij Woonhaven blijkt dat de huisvestingsmaatschappij op dit moment bezig is met de eerste toewijzingen in toepassing van de specifieke voorrangsregels. Ze zijn er nu mee gestart. Het is dus nog te vroeg om de effecten daarvan te evalueren, al ben ik het zeker met u eens dat het interessant is om te kijken wat het in de praktijk effectief betekend heeft qua leefbaarheid en op een aantal andere domeinen.

De mogelijkheid in het kaderbesluit leidt niet tot een ongelijke behandeling van maatschappijen in het kader van NFS2. De leefbaarheidsplannen zijn bedoeld om een betere sociale mix in te voeren in bepaalde wijken en worden doorgaans ingezet door huisvestingsmaatschappijen in wijken met gemiddeld erg lagere inkomens, waar mensen wonen met een heel zwak profiel.

De gemiddelde inkomens van de sociale huisvestingsmaatschappijen die verhoogde inkomensgrenzen toepassen, blijven voor de grotere steden ook na de toepassing van deze verhoogde grenzen onder het Vlaamse gemiddelde. Ik leg de nadruk op: de grotere steden. Als dat in Antwerpen of Gent wordt toegepast, zal het gemiddelde inkomen per huurder nog altijd lager zijn dan gemiddeld in Vlaanderen. Maar in Vilvoorde en Machelen is dat niet zo. Daar liggen de gemiddelde inkomens lichtjes boven het Vlaamse gemiddelde. Daar zou het effect kunnen zijn dat het nog wat omhoog wordt getrokken. Maar het is alvast niet mijn indruk dat dat de beweegreden is geweest van die specifieke kleinere steden om er gebruik van te maken.

Bij Woonhaven bijvoorbeeld is via de al toegepaste verhoogde inkomensgrenzen 0,2 procent van de totale populatie aan een toewijzing geraakt. Zeker in de grote steden leidt het verschijnsel budgettair niet tot de zorgen die u net hebt geuit. In Vilvoorde en Machelen is de situatie anders omdat de gemiddelde inkomens daar sowieso al wat hoger liggen dan in de grootsteden.

Mevrouw Veerle Heeren: U hebt het over de leefbaarheidsplannen, die worden begeleid door lokale woonoverlegmomenten. Hebt u daarop een zicht? In mijn regio is dat lokaal woonoverleg, minister, verdorie zeer divers. Ik ken er die zeer goed werken, ik ken er andere die je moet uitleggen wat het is. Op sommige plaatsen bestaat het totaal niet en horen gemeenten het in Keulen donderen als je over hun regisseursrol begint, wat niet betekent dat er in die gebieden geen problemen zouden zijn. Ik ben eerlijk, dat is de realiteit. Ik begrijp niet waarom een lokaal overleg de motor zou moeten zijn voor een leefbaarheidsplan.

Minister Freya Van den Bossche: Het klopt dat het lokaal overleg op de ene plek al beter functioneert dan op de andere. Het agentschap begeleidt dat wel, maar er zijn verschillen. Als de commissie het interessant en beter vindt om, zodra het een tijdje loopt, de evaluatie op Vlaams niveau te laten gebeuren via het agentschap, kan ik dat doen.

Mevrouw Veerle Heeren: Bedoelt u van het overleg? Ik denk dat het belangrijk is dat de Vlaamse overheid weet wat de stand van zaken is en kijkt hoe we het kunnen activeren op de plekken waar het niet heeft gewerkt. Het moet toch van onderuit komen. Ik geloof niet dat je het vanuit Brussel of vanuit de Koningstraat aan de gemeenten kunt opleggen.

Maar de gemeenteraadsverkiezingen komen eraan. Het is ook een opportuniteit. U hebt het woonbeleidsplan als instrument aangereikt. Lokaal woonoverleg is daartoe ook een middel, net als de leefbaarheid. Mijn ervaring is dat we tien jaar geleden heel weinig draagvlak hadden voor sociale woningbouw, maar dat het de laatste jaren is toegenomen. Nu heb ik de indruk dat we de omgekeerde beweging aan het inzetten zijn.

Minister Freya Van den Bossche: Ik zal het initiatief nemen om na te gaan op welke manier de buitendiensten het best omgaan met die situatie. De ene buitendienst pakt het al anders aan dan de andere. Er zijn niet enkel verschillen op basis van lokale wensen en mogelijkheden, maar soms ook van de ene provincie tot de andere, door een verschil in begeleiding. Ik vraag het agentschap om die wijze van begeleiding te stroomlijnen en een manier te zoeken om de plekken waar er meer nood is aan bijstand te detecteren en die extra bijstand actiever aan te bieden.

Mevrouw Veerle Heeren: Zegt u dat het project van de leefbaarheidsplannen nog in zijn kinderschoenen staat? Het zijn maar vier steden in Vlaanderen die het doen. Waar het leefbaarheidsplan wordt gehanteerd om afwijkingen te implementeren van de regels, gaat het maar om 0,2 procent, wat inderdaad verwaarloosbaar is. En de eerste resultaten zul je pas zien binnen twee of drie jaar. Heb ik dat goed begrepen?

Minister Freya Van den Bossche: Woonhaven doet zoveel toewijzingen op jaarbasis, dat we misschien al sneller dan binnen twee tot drie jaar kunnen evalueren. Het moet nog mogelijk zijn deze legislatuur om de afwijking in de toewijzingsregels en de effecten daarvan te evalueren. Een jaar na start van het plan zouden we toch al een voorzichtige eerste analyse moeten kunnen maken.

Het klopt dat het op veel vlakken nog in zijn kinderschoenen staat. Dat neemt niet weg dat we, daar waar het gebeurt, kunnen kijken wat de kansen zijn en misschien ook de bedreigingen van die regeling. Zo kunnen we eruit leren, naarmate het verder ingang vindt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de antirokersclausule die verhuurders steeds vaker in hun huurcontracten opnemen - 993 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, op 25 januari 2012 stond in verschillende kranten te lezen dat steeds meer eigenaars in hun huurovereenkomst een clausule opnemen waarin staat dat de huurder niet in de huurwoning mag roken.

Iedereen weet natuurlijk dat roken ongezond is. Het wordt de roker echter steeds moeilijker gemaakt om een sigaret op te steken. Na het rookverbod op café en in restaurants loopt vanaf vandaag een antirookcampagnefilmpje op televisie waarin het roken in het bijzijn van kinderen als een vorm van mishandeling wordt beschouwd.

Mijn partij pleit in dit verband voor de keuzevrijheid van personen. De cafébaas, bijvoorbeeld, zou vrij moeten kunnen beslissen of in zijn café al dan niet wordt gerookt. De roker moet volgens ons in zijn eigen huis kunnen roken indien hij dat wil. De verhuurder moet echter even zeer de vrijheid hebben te bepalen of zijn eigendom wordt gerookt. Dit gaat dan over de privémarkt en over contracten tussen twee partijen. Indien de huurder en de verhuurder akkoord gaan, is er een contract.

Mijn vraag om uitleg heeft echter vooral betrekking op wat ik heb gehoord over besprekingen in sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) over de eventuele opname van een dergelijke clausule in de verhuurcontracten van sociale woningen. Dat gaat voor mij verder dan een

contract tussen twee partijen. De verhuurder is in dit geval eigenlijk de overheid en dus de belastingbetaler die, eventueel door middel van een SHM, dit patrimonium ter beschikking stelt. Dat gaat in mijn ogen een brug te ver.

Minister, wat denkt u over de antirokersclausule die steeds meer privéverhuurders in hun huurcontracten invoegen?

Bestaat er momenteel al een regelgeving in verband met het roken in een sociale huurwoning? Dit laatste punt is me niet heel duidelijk. Ik heb getracht het een en het ander op te zoeken, maar ik kan daar zeer weinig over vinden.

Wie staat in voor het rookvrij maken van een sociale woning na het vertrek van de huurder? Op welke manier wordt dit gecontroleerd? Wordt de sociale huurder beboet indien het pand niet in de oorspronkelijke staat, inclusief het wegwerken van eventuele rookschade, is hersteld? Iedereen weet dat ik ooit een tocht langs veel leegstaande sociale woningen heb gemaakt. Ik heb toen veel door huurders veroorzaakte schade gezien. Er is roken en roken. Ik heb zelf zestien jaar lang gerookt. Mensen kunnen ook op een bewuste en degelijke manier in de eigen woning roken. Ze kunnen hun woning verluchten en ervoor zorgen dat er geen rookschade ontstaat. Hoe zit het momenteel? Overweegt u eenzelfde clausule in de sociale huisvestingssector in te voeren?

Hebt u weet van raden van bestuur die dit punt nu al op hun agenda hebben geplaatst en die willen nagaan hoe ze dit kunnen realiseren?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, ik heb de Huurdersbond en het Algemeen Eigenaars- en Mede-eigenaarssyndicaat gevraagd in welke mate zij momenteel met deze problematiek worden geconfronteerd. Beide organisaties hebben weet van een aantal gevallen, maar zien geen toename. We zullen op dit vlak natuurlijk zeer waakzaam blijven.

Ik wil in de eerste plaats een onderscheid maken tussen het weigeren van rokers in een woning en het verbieden dat in een woning kan worden gerookt. Het gaat hier wel degelijk om de mogelijkheid iemand al dan niet te verbieden in een woning te roken. We mogen nooit toelaten dat iemand een huurder zou weigeren omdat hij een roker is. Er kunnen afspraken over huisregels worden gemaakt. Het feit dat iemand een roker is, betekent echter niet dat iemand ooit kan weigeren aan hem te verhuren. Het gaat hier om het weigeren van mensen die in een woning willen roken.

Ik heb de juridische kant van de zaak goed uitgezocht. Het is in se niet verboden huisregels in een huurovereenkomst op te nemen. De voorwaarde is dat beide partijen het erover eens zijn. Een bepaling die stelt dat in een woning niet mag worden gerookt, zou om die reden niet onwettelijk zijn. De vraag is echter of een dergelijke clausule stand zou houden indien ze bij betwistingen tussen een huurder en een verhuurder voor een rechtbank zou worden ingeroepen. Dit zou kunnen gebeuren indien iemand een contract met een dergelijke clausule tekent en nadien toch in de woning rookt.

Uit de rechtspraak over vergelijkbare huisregels, zoals het verbod op huisdieren, en uit de rechtsleer, waarin hierover al een en ander is gepubliceerd, blijkt dat deze clausule door redelijk wat rechters en rechtsgeleerden als een aantasting van het recht op een privéleven wordt beschouwd. Er is nog geen rechtspraak over het roken in een huurwoning. Een dergelijke clausule zou strijdig kunnen worden bevonden met artikel 22 van de Grondwet en zelfs met artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en van de fundamentele vrijheden (EVRM). Op basis van die overweging hebben al rechters besloten het verbod op het houden van huisdieren bij een betwisting tussen huurder en verhuurder niet te volgen. Dit betekent dat een huisbaas dit punt in een contract kan opnemen. Als de huurder besluit toch te roken of toch een hondje in huis te halen, zal de huisbaas de huurder hiervoor allicht niet aan de deur kunnen zetten.

Ik ben niet van plan de SHM's te vragen dergelijke clausules in hun huurcontracten op te nemen. Mijn administratie heeft momenteel geen weet van SHM's die dit doen of die dit willen doen. Wat SHM's wel doen, is in hun reglement van inwendige orde een rookverbod in de gemeenschappelijke ruimtes opleggen. Dat lijkt me ook logisch. Indien een SHM uiteindelijk zou besluiten een dergelijke verbodsbepaling in de huurovereenkomst op te nemen, zou de Afdeling Inspectie en Toezicht die clausule omwille van de te grote inmenging in het privéleven vernietigen. Dit is de redenering die ook voor privéhuurcontracten geldt. Als er een huisvestingsmaatschappij is die dat doet, dan zal Toezicht dat verbod dus vernietigen.

Betekent dat dat een verhuurder met lede ogen moet aanzien dat zijn woning wordt beschadigd door jarenlang roken? Neen, zeer zeker niet. De wet zegt namelijk ook dat elke huurder verplicht is om het gehuurde goed als een goede huisvader te gebruiken en om eventuele schade te herstellen of te vergoeden op het moment dat de woning wordt verlaten. Dat staat heel duidelijk in het Burgerlijk Wetboek. In principe is de vertrekkende huurder dus verplicht om bijvoorbeeld vergeelde muren te herschilderen of de woning te ontgeuren als daar een probleem is. Als dat niet gebeurt, dan kan de verhuurder de plaatsbeschrijving inroepen en de waarborg gebruiken om de schade te herstellen. Op die manier heeft de eigenaar redelijk wat mogelijkheden om eventuele schade door roken te laten herstellen. Dezelfde redenering geldt ook voor sociale woningen. Als een huurder door jarenlang roken schade veroorzaakt, zal hij die moeten herstellen. In geval van discussie volstaan wat mij betreft de plaatsbeschrijving en de huurwaarborg als oplossing.

Voor de volledigheid wijs ik er nog op dat de Vlaamse Wooncode bepaalt dat de sociale huurder geen overmatige hinder mag veroorzaken of de leefbaarheid niet in het gedrang mag brengen. Dat geeft een huisvestingsmaatschappij een stok achter de deur om op te treden, mochten er zich gevallen voordoen waarin een rokende huurder overmatige hinder zou veroorzaken en de leefbaarheid in gevaar zou brengen. Ik geef een fictief voorbeeld: iemand die dusdanig rookt dat zelfs de burens er last van beginnen te krijgen, dat mag natuurlijk niet. Het is misschien vergezocht, maar het is toch belangrijk dat even mee te delen.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, ik dank u voor het antwoord. Wat u zegt, is duidelijk. U zegt dat er niet echt een grote toename is, maar ik lees en hoor bepaalde zaken, bijvoorbeeld dat het Huurderssyndicaat Limburg wijst op een serieuze toename van die clausules in de huurcontracten.

We moeten daar eerlijk over zijn: waar rook is, is vuur. Het feit dat ik die vraag vandaag stel en het feit dat dit in de media is gekomen, wil zeggen dat het niet over geïsoleerde gevallen gaat. Dit gaat over een uitbreiding. We kennen vandaag het maatschappelijke fenomeen dat de antirookcultuur welig tiert. Na de debatten die we de voorbije periode hebben gevoerd, krijgen heel veel mensen een antirokersgevoel. Dat begin je nu ook te zien bij verhuurders. Dat is op zich misschien goed en ik pleit absoluut niet voor roken. Niemand zegt dat roken niet ongezond is, maar als je zo ver wilt gaan in het bestrijden van iets, dan moet je iets bij wet verbieden en dan moet je ook de taksen ervan weigeren. Dan moet de overheid heel consequent zijn in haar daden en zeggen dat het moorddadig is. Dan moet ze het verbieden bij wet, en dan moet ze ook de taksen weigeren. Ik vraag me af hoe de federale overheid dan nog haar begroting in evenwicht gaat krijgen, want dat gaat over serieuze bedragen. Maar goed, dat is een heel andere discussie, daar gaat het me vandaag niet om.

Minister, ik ben heel tevreden dat u zegt dat de inspectie eventuele aanpassingen door huisvestingsmaatschappijen gaat vernietigen. Dat is terecht. U zegt dat u er geen weet van hebt, maar ik heb effectief vernomen dat dit op raden van bestuur van huisvestingsmaatschappijen is besproken. Ik heb weet van drie voorbeelden. Dat is misschien niet veel, maar dat wijst erop dat er effectief iets aan het bewegen is. Dat is de reden waarom ik het probleem dadelijk aan de wortel wil aanpakken.

Minister, natuurlijk moet je een onderscheid maken tussen rokers en roken in een woning. Ik vind absoluut dat, als je niet verstandig rookt in een woning en schade veroorzaakt, je daarvoor moet opdraaien. Dat is evident. Ik ben tevreden met uw antwoord dat het effectief nog niet zo'n vaart zal lopen dat we overal rokers gaan weren.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Als de overheid de taksen niet meer zou innen op sigaretten, kan ze ongetwijfeld een grote besparing doen op de volksgezondheid en de uitgaven in de ziektekosten. Ik denk dat dat niet noodzakelijk een slechte operatie zou zijn, maar het is helemaal niet mijn bevoegdheid. Maar mocht u mij daarover iets vragen, dan zou ik misschien een antwoord geven waar u minder tevreden mee zou zijn. Vanuit Wonen echter denk ik dat we het recht op een privéleven zeker moeten respecteren.

De heer Peter Reekmans: Minister, uiteraard is het uw bevoegdheid niet. Uw partij zit echter in de federale meerderheid. Ik zou zeggen: zet het op de agenda van de federale ministerraad. Ik denk dat we dan andere stakingen zullen krijgen in dit land.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de aanpak inzake de hervorming van de energiedistributiesector - 1095 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, de Vlaamse Regering wil dat de distributienetbeheerders nog dit jaar snoeien in het aantal publieke mandaten in allerlei raden en comités, om te besparen en efficiënter te besturen. Eandis wil twee derde van de 859 mandaten schrappen, en de regering vraagt aan Infrax om hetzelfde te doen.

Dank u wel, minister. Ik heb drie jaar op dezelfde nagel geklopt. Uiteindelijk komt er beweging in dat dossier. Ik herinner me nog de allereerste keer dat ik daarmee in de plenaire vergadering vooraan stond: ik werd bijna met pek en veren het half rond buiten gedragen omdat ik het als een nestbevuiler aandurfde om te willen knippen in de politieke mandaten. We zijn drie jaar verder en de geesten zijn gerijpt. Dat vind ik positief.

Eandis heeft gezegd dat twee derde van de 859 mandaten geschrapt zullen worden. Eigenlijk zegt dat genoeg. Als een intercommunale duidelijk aantoonde dat je met een derde van die mandaten verder kunt, dan heeft de Vlaamse Regering maar één ding te doen, namelijk die lijn doortrekken naar alle intercommunales. Als Eandis dat kan, toch een van de grotere intercommunales, weliswaar een gemengde en geen zuivere, dan moet dat voor de anderen ook lukken.

Ik lees dat de regering aan Infrax vraagt om hetzelfde te doen. Minister, u vraagt dat al lang. We hebben dat debat bijvoorbeeld in november nog gevoerd tijdens de plenaire vergadering. Ik heb nog geen antwoord gezien van Infrax. U weet ook dat de gemeenteraadsverkiezingen eraan komen. Op het ogenblik dat die verkiezingen achter de rug zijn en de nieuwe gemeenteraden worden samengesteld, worden ook de mandaten in al die intercommunales aangeduid. Het is dus een kwestie van snel te zijn. Als we hier niet effectief de hervorming doorvoeren in alle intercommunales, is het een maat voor niets. Uiteindelijk zullen we dan weer voor een periode van zes jaar met een veelvuldig aantal mandaten zitten.

Minister, als het u echt menens is te hervormen, is de tijd daarvoor nu aangebroken. U hebt al een aanzet gegeven. Wat ik daarnet zei, meen ik ook echt: ik ben u daar dankbaar voor. Er zijn dus nog politici die durven te snijden in eigen vlees. Daar komt het namelijk op neer.

U gaf aan te hopen op een fusie van Eandis en Infrax. De heer Sanctorum van Groen en ikzelf hebben ooit een voorstel van resolutie ingediend waarbij we pleitten voor een schaalvergroting en één Vlaams nutsbedrijf. De invulling ervan maakte ons niet zozeer uit, maar we wilden wel gaan naar één nutsdistributiebedrijf, dus Eandis en Infrax in één geheel. Het lijkt mij dat we op die manier effectief tot een schaalvergroting komen die we dan ook kunnen doorrekenen aan de consument.

Minister, sinds 2006 is de energiefactuur van de modale burger met ongeveer 18 procent gestegen via distributiekosten. In 2006 vormden de distributiekosten ongeveer 23 à 24 procent van de totaalfactuur. Nu vormen die ongeveer 35 procent.

Ik steun uw operatie dus, maar ik betreur dat u in uw communicatie aangaf “te hopen” op een fusie. Ik zou liever horen dat u voor een fusie “gaat”. Al een aantal jaren neem ik de distributiekosten onder de loep, met name de verschillen die er zijn in bepaalde gemeenten. Het mooiste voorbeeld is Baal-Tremelo. In Baal word je bediend door Iverlek en in Tremelo door BPE Infrax. Als je een straat verder woont, zit je daar met een verschil van 85 euro per jaar in de distributiekosten.

De uitleg van Eandis en Infrax is steeds geweest dat dat historisch gegroeid is. Minister, u moet historische groei of misgroei durven aan te pakken. Dat kan alleen worden opgelost door Eandis en Infrax samen te voegen. Dan pas kun je tot één distributieprijis komen. Ik heb steeds gezegd dat we ieder stopcontact in Vlaanderen gelijk moeten maken. Laat iedereen die de elektriciteit tot in zijn stopcontact krijgt, dat aan dezelfde prijs krijgen. In de provincie Limburg of Antwerpen betaal je ook niet meer voor het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) en voor de wegen. De distributiekosten om energie in een woning te krijgen betreffen evenzeer een nutsvoorziening, net zoals wegen of rioleringen dat zijn.

Ik heb de vraag om uitleg niet enkel gesteld om u te kunnen feliciteren met de eerste stap. Er is sprake van een werkgroep die moet nagaan of het wenselijk is dat gemeenten nog actief zijn in energieproductie, -transport of -verkoop. Dat is op zich een heel belangrijke vraag. Moet dat beheer, als je die fusie doet, in handen blijven van de gemeenten? Persoonlijk ben ik daar nog niet uit. Volgens mij kan dat ook de Vlaamse overheid zijn en kunnen de gemeenten worden uitbetaald als aandeelhouders. De Vlaamse overheid kan dat dan in een Vlaams nutsbedrijf steken. Dat is een mogelijke piste. Ik sta echter ook open voor de piste waarbij het beheer in handen van de gemeenten blijft.

We mogen een ding niet onderschatten: de dividenden die de gemeenten jaarlijks ontvangen van Eandis en Infrax, zijn niet niks. Als we die dividenden vandaag weghalen bij bepaalde gemeenten, kunnen er nog meer budgettaire problemen komen dan vandaag het geval is. De werkgroep gaat na of het nog wenselijk is dat de gemeenten actief zijn. Is die werkgroep er ook mee belast na te gaan of zo’n fusie realiseerbaar is? Dat is mij niet duidelijk.

Minister, kunt u enige toelichting geven met betrekking tot alle aspecten van het reorganiseren van de energiedistributiesector zoals de regering nu voor ogen heeft? Gelet op de gemeenteraadsverkiezingen die eraan komen, krijg ik graag ook enige toelichting over de verdere timing.

Welk initiatief wilt u in de toekomst nemen om te evolueren naar één netbeheerder in Vlaanderen? Welke rol ziet u hier precies weggelegd voor de Vlaamse overheid? Is het ook een opdracht voor de werkgroep om dat te bekijken?

Hoe wordt voornoemde werkgroep samengesteld? Welke werkwijze zal worden gehanteerd? Welke missie zal worden gesteld? Wanneer mogen we die werkgroep verwachten?

Minister, hebt u al gesprekken gevoerd met minister Bourgeois over de andere intercommunales? Ik geef toe dat ik het in de commissie ook steeds over Eandis en Infrax heb gehad. We mogen echter die andere intercommunales niet vergeten, waar ook een groot aantal mandaten is. Het is niet zozeer uw bevoegdheid, maar als u de hervorming zult

doorvoeren in deze sector, moet binnen de Vlaamse Regering de weg open liggen. Minister Bourgeois moet nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen initiatief nemen om ook die andere intercommunales onder de loep te nemen. Tot vandaag is het daar windstil over. Minister, is dit al aan bod gekomen in de Vlaamse Regering?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: De heer Reekmans heeft een belangrijk onderwerp aangesneden, hoewel ik niet altijd zijn standpunten en invalshoeken deel.

Wat de discussie over de mandaten betreft, is het goed dat Eandis en de Vlaamse Regering aandacht hebben voor een ‘good governance’, een goede manier van besturen. Onze partij vindt het daarbij belangrijk dat elke gemeente ook effectief betrokken wordt bij het bestuur van de intercommunale. Dat is een van de fouten die men gemaakt heeft bij de Gemeentelijke Holding, waarbij de gemeenten eigenlijk onvoldoende betrokken werden bij het bestuur en beheer van de intercommunale samenwerking. Die fout mogen we zeker niet maken als het over onze energiedistributiebedrijven gaat.

Het is voor ons ook heel belangrijk dat de gemeenten daar actief in zijn en blijven. De gemeenten hebben de voorbije jaren bewezen dat met de nodige competentie te doen. De door de gemeenten beheerde onderdelen van onze energiesector zijn eigenlijk de enige echt belangrijke strategische posities zijn die we vanuit onze overheden nog hebben in het energielandschap. Het is belangrijk dat we die op een deskundige manier beheren. We juichen het akkoord toe dat werd gesloten binnen Eandis. Als men binnen Infrax op eenzelfde wijze wil werken, is dat inderdaad een goede zaak. U zult daar ongetwijfeld meer over kunnen vertellen.

Mijnheer Reekmans, we delen uw mening over de fusie van de netbeheerders niet. Een fusie en een schaalvergroting zullen volgens ons niet per definitie tot schaalvoordelen leiden. De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) heeft gezegd dat de manier waarop nu wordt gewerkt, met Infrax enerzijds en Eandis anderzijds, tot een soort onderlinge competitie en concurrentie leidt die ook heilzaam is voor de consument, die er op die manier voor kan zorgen dat de kosten onder controle blijven. Bovendien lopen de visies van de twee intercommunales over hoe ze zich willen oriënteren, heel sterk uiteen. De integratie van andere dan de energiedistributieactiviteiten die Infrax heeft nagestreefd is niet de visie die Eandis hanteert.

De voorzitter: Mijnheer Bothuyne, er zijn een aantal reglementswijzigingen doorgevoerd, maar de spreektijden zijn nog niet veranderd. Twee minuten zijn twee minuten.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, ik probeer af te ronden.

Het is goed dat een aantal zaken duidelijk werden gesteld. De tarifaire discussie is ook belangrijk. Minister, hoe kan men op de best mogelijke manier tot een eenheidstarief komen binnen de groep Eandis?

Het is ook belangrijk dat minister Bourgeois het initiatief neemt om het decreet op het vlak van intergemeentelijke samenwerking te wijzigen en een aantal elementen van de afgesproken hervorming mogelijk te maken op het terrein. Wat is de stand van zaken op dat vlak?

Binnen Eandis leeft de idee om de bestaande participatie van Electrabel zo snel mogelijk te verkopen. Electrabel als producent en leverancier dient inderdaad zo snel mogelijk te verdwijnen uit het aandeelhouderschap van de distributiesector. De idee bestaat ook om een andere private speler toe te laten in het kapitaal. Dat is volgens mij geen slecht idee. De vraag is of in die mogelijkheid wordt voorzien in de toekomstige wijziging van het decreet over de intergemeentelijke samenwerking.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Binnen de zogenaamde ‘gemengde distributienetbeheerders’ die opereren onder de naam Eandis, werd besloten het aantal structuren en mandaten gevoelig te verminderen, namelijk van 859 tot 289. Bovendien zal een uittreding van Electrabel/Suez worden betracht in 2013 zodat een exit gerealiseerd kan zijn in 2014. Dat is een betrachting en streven. Ik kan u dat dus niet zomaar beloven, maar ik kan u wel beloven dat we daar hard aan zullen werken.

Ik kreeg ook het engagement van de ‘zuivere distributienetbeheerders’, die opereren onder de naam Infrax, om een gelijkaardige versoberingsoefening door te voeren. Omdat dat engagement eerder abstract is, heb ik hen uitgenodigd voor een gesprek op het kabinet. Ik verwacht nog een antwoord, maar het gesprek zal zeker binnen twee weken plaatsvinden.

Ik heb het overleg binnen Eandis op de voet gevolgd. Ik ben blij dat de oefening gebeurt en vind het een stap in de goede richting. Ik heb in het verleden reeds in het parlement gesteld dat ik vond dat het distributienetbeheer het met minder bestuurders kon doen. Dat was overigens naar aanleiding van een vraag van u. Ik ben blij dat die oproep niet in dovemansoren is gevallen.

Op langere termijn maakt de uitzuivering van de gemengde distributienetbeheerders (DNB’s), waardoor ze dus allemaal zuivere distributienetbeheerders worden, een fusie tot één distributienetbeheerder in heel Vlaanderen mogelijk. Zal dat ook gebeuren? Er bestaan daar nogal wat verschillende meningen over. Ik ben daar echter voorstander van. Het lijkt mij een interessante piste. Op dit moment is ze niet wenselijk, omdat we enerzijds een gemengde en anderzijds een zuivere distributienetbeheerder hebben. Ik zie echter niet goed in waarom we, zodra al die DNB’s zuiver zijn, niet naar een schaalvoordeel zouden gaan. Bij iets waarvoor, behoudens voor een aantal gebieden waar men een keuze kan maken, een monopolie bestaat, zij het op een ander gedeelte van het grondgebied, is competitie niet noodzakelijk heilzaam voor een consument. Het is namelijk niet zo dat je als consument zou kunnen kiezen voor Infrax indien Infrax competitief aantrekkelijker is voor jou. Je hebt geen keuze. Je hoort bij degene te gaan die de distributie voor zijn rekening neemt. Dat is ook logisch.

Ik heb overigens ook de indruk dat die competitie niet altijd heeft geleid tot een lagere prijs voor de consument – ik verwijs naar de fameuze energieconcerten en andere initiatieven, zoals de voetballoges. Er wordt toch een en ander betaald op dat distributietarief dat misschien gebeurt in het kader van die competitie of misschien ook niet, maar dat volgens mij niet zo noodzakelijk is. Die discussie kunnen we later aangaan.

Het is overigens niet zo dat het moment waarop men fuseert, noodzakelijkerwijze hetzelfde moment zal zijn waarop de tarieven zullen worden gelijkgeschakeld. Dat is een misvatting. Het is niet zo dat je, omdat je fuseert en een aantal schaalvoordelen boekt, vanaf dat moment automatisch hetzelfde tarief zou aanrekenen. Het lijkt mij het meest logisch dat men op dat vlak zou doen wat hier en daar – waaronder in mijn regio – op het vlak van water is gebeurd: langzaamaan en trapsgewijs stelselmatig naar elkaar toe laten groeien.

Er zijn historisch een aantal redenen voor die verschillen. Volgens mij is er veel weerstand tegen een fusie omdat men bang is dat er op dat moment onmiddellijk een eenheidstarief zou komen. In de ene helft van Vlaanderen betekent dat dat het duurder zou worden. In die helft is men er dus tegen. In de andere helft is men voor. Dat is natuurlijk een wat onnozele reden om de fusie tegen te houden. Een fusie zonder op datzelfde moment naar een eenheidstarief te moeten gaan, kan een stap in de goede richting zijn.

U hebt gelijk dat die versobering het best nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen gebeurt. Daarvoor zijn een aantal beslissingen van de Vlaamse Regering noodzakelijk. De Vlaamse Regering heeft, op voorstel van minister Bourgeois en mezelf, daartoe een plan van aanpak goedgekeurd. Het komt erop neer dat we de afslanking mogelijk maken door wijzigingen aan het decreet Intergemeentelijke Samenwerking en het Energiebesluit. Daarnaast heeft de Vlaamse Regering dit dossier aangegrepen om andere afspraken te maken. U verwijst er ook

naar. Er zal in de toekomst verder ruimte zijn om af te slanken en te versoberen. Vind ik dat dat moet kunnen voor veel meer intercommunales? Ja. Is dat mijn bevoegdheid? Nee, niet volledig, maar ik heb wel bepaalde raakvlakken met bevoegdheden. Ik geef als voornaamste voorbeeld de financieringsintercommunales, waar ook een duizendtal mandaten te schrappen zijn, als simpelweg die taken fuseren met de taken in organen die zullen blijven of die de distributienetbeheerders op zich nemen. In één beweging zou je nog eens duizend mandaten kunnen schrappen. Ik ben daar voorstander van. Ik zie dat ook als haalbaar.

Buiten de sectoren waarop ik direct of indirect een impact heb, kan ik natuurlijk geen toezeggingen doen. In de regering is er wel een vraag gekomen, ook van minister Bourgeois, om dat meer algemeen te onderzoeken. Ik heb begrepen dat minister Schauvliege voor de afvalintercommunales en water zou kijken wat mogelijk is. Er is nog geen concreet engagement, maar wel de bereidheid om daarover na te denken samen met minister Bourgeois. U begrijpt dat het niet mijn bevoegdheid is. Daarover kan ik geen uitspraken doen, maar misschien kunt u daarvoor wel terecht bij mijn collega's.

Wat de andere afspraken betreft, is er een werkgroep opgericht in de schoot van de Vlaamse Regering waarin de minister-president, de viceministers-presidenten en ikzelf als bevoegde minister vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep heeft een aantal opdrachten. Op korte termijn willen we een oplossing voor de problematiek van de gewestgrensoverschrijdende distributienetbeheerders, waarop de Vlaamse regelgeving en het Vlaamse toezicht nu niet van toepassing zijn. We willen het decreet aanpassen om een controle van de gemeenten op de distributienetbeheerders, ook bij afgeslankte structuren, te garanderen. Dat gaat om belangrijke democratische controle.

Daarnaast zal deze werkgroep bekijken hoe de democratische controle en transparantie van de gemeentelijke participaties kan verbeteren en of het niet aangewezen is een aparte regelgeving voor distributienetbeheer op te stellen. Ik verwijs onder andere naar Nuhma in Limburg. Dat is weinig transparant. Het is toch belangrijk dat, waar participaties van gemeenten worden beheerd, de grootst mogelijke transparantie bestaat. Daarover zouden we ook afspraken moeten kunnen maken.

Ten slotte zal de werkgroep een visie ontwikkelen over de rol van de gemeenten in de sector, meer bepaald in de publieke verankering van het transport en de distributie. Dat dient in publieke handen te zijn. We moeten kijken of de gemeenten daarvoor het best geplaatst zijn, of er eventueel een taak is weggelegd voor de Vlaamse overheid, zo ja op welke manier, of het überhaupt betaalbaar is en of we distributie als iets anders moeten aanzien dan transport. Die vragen moeten we in alle vrijheid kunnen beantwoorden. Dat geldt ook voor de belangrijke vraag of gemeenten moeten kunnen participeren in maatschappijen voor verkoop en productie van energie. Ik heb grote twijfels bij die verkoop. Voor productie is er een verschil tussen productie waar er een gemeentelijk belang is en die waar dat belang niet kan worden aangetoond. Over die vragen zal de werkgroep zich buigen. Het is belangrijk dat we aan visievorming doen en dat we weten welke richting we uit willen in de toekomst.

Samenvattend is het zo dat we vereenvoudigen en versoberen. Dat is misschien nog maar één stap in de goede richting, maar wel een grote. Daarmee is een onomkeerbare evolutie ingezet.

De heer Peter Reekmans: Dank u, minister, voor uw antwoord. Ik zou over die werkgroep nog graag vernemen: wanneer, hoe en wie?

Ik wil ook een suggestie doen, minister. Als we ervan uitgaan dat de gemeenten actief blijven in de intercommunales, pleit ik ervoor de juiste personen te sturen. Meestal werden degenen die net geen schepen werden, naar de raden van bestuur en directiecomités gestuurd. Mijn partij heeft een voorstel van decreet ingediend om bijvoorbeeld naar de crematoria-intercommunales de schepen van Begraafplaatsen te sturen en naar de afvalintercommunales de schepen van Milieu. Dat lijkt me logisch. Je moet geen gemeenteraadsleden sturen die niet met de materie bezig zijn. Het intergemeentelijk samenwerkingsverband is ooit opgericht om

met meerdere gemeenten samen aan tafel te zitten en tot beter beleid te komen. Dan moet je ook de juiste mensen sturen. Als een debat in het parlement gaat over wonen, komt de minister van Wonen. Dat lijkt me nogal evident. Dan sturen ze ook niet de minister van Milieu. Soms zijn er hier debatten waarop de minister niet wordt gevraagd, maar goed, dan vraagt het parlement het wel. Ik wil maar zeggen, minister, de juiste personen op de juiste plaats moeten beslissingen nemen.

Heel opmerkelijk, en dat vind ik een beetje spijtig, is dat als er zulke belangrijke debatten in deze commissie zijn, de N-VA er nooit is. De beslissing van Eandis om af te slanken is genomen door de drie traditionele partijen sp.a, Open Vld en CD&V. De N-VA is vandaag in het politieke landschap een belangrijke speler. Zij hebben daar niet aan deelgenomen. Ik had daarover graag hun mening gekend, maar het is nogal moeilijk om te debatteren met partijen die niet naar de commissievergadering komen.

Minister, wie heeft concreet het initiatief genomen voor de afslanking van Eandis? Was u dat en waarom ging het tussen drie traditionele partijen, zonder rekening te houden met de politieke realiteit? Waar was de N-VA, toch lid van de Vlaamse Regering? En dan heb ik het nog niet over onze partij of een andere.

Minister, dat er een gesprek is binnen twee weken bij Infrax vind ik positief. We staan zeven maanden voor de gemeenteraadsverkiezingen. Er is dus haast. U zegt dat minister Bourgeois het zal onderzoeken. Dat is heel laat, zeven maanden voor de gemeenteraadsverkiezingen. Daar vrees ik wat voor.

Naar één tarief gaan in stappen, minister, zal gemakkelijker zijn door een fusie van de twee dan het apart te doen.

Mijnheer Bothuyne, CD&V wil geen schaalvergroting door een fusie alleen. Al hebben we door die schaalvergroting maar één tarief, dan doen we toch iets positiefs voor de burger en een inspanning voor de energiefactuur. Vergeet één ding niet: de winsten binnen de intercommunales liepen altijd parallel met de verhogingen. Ik heb elke jaarrekening van Infrax en Eandis en hun deelbedrijven onderzocht: elke winst liep altijd parallel met de prijsstijging. Ik vind concurrentie van die intercommunales niet heilzaam, als de ene meer moet betalen dan de andere, zonder geldige uitleg.

De heer Robrecht Bothuyne: Ik ben het niet eens met uw conclusies, mijnheer Reekmans.

De voorzitter: U moet hier de minister ondervragen.

De heer Robrecht Bothuyne: Dat zal ik zo doen, als ik voldoende tijd krijg.

Intercommunales maken geen winst, er is alleen een vergoeding voor het beschikbare kapitaal. We weten dat dat ongeveer 6 procent is. Dat is geen overdreven vergoeding voor het geïnvesteerde kapitaal van de aandeelhouders van de betrokken intercommunales.

Een fusie is niet zo evident. Een eenheidstarief binnen bijvoorbeeld de Eandisgroep is wel een eerste doel dat we stapsgewijs moeten nastreven. Vergeet niet dat we binnen Eandis spreken over zeven intercommunales en zeven tarieven. Op die manier is er al heel wat werk te doen de komende maanden en jaren.

Ik ben er wel van overtuigd dat de concurrentie – maar dat is misschien een verkeerd woord – tussen Infrax en Eandis heilzaam kan werken, al was het maar omdat het een gereguleerde sector is. Infrax en Eandis moeten hun tarieven voorleggen aan de regulator en daar vloeit een benchmarking uit voort, tussen de twee en internationaal. Op dat vlak is het goed dat de twee naast elkaar bestaan.

Ik steun uw betrachting, minister, om voor de financieringsintercommunales uiteindelijk tot een fusie te komen. Dat heeft wel gevolgen. Vanuit die intercommunales is er een betrokkenheid bij productie en levering van energie. Dat moet eerst zuiver worden gesteld, voor ze kunnen fusioneren. Wat mij betreft, zijn de gemeenten heel belangrijk bij

energiedistributie en transport, maar niet bij productie en zeker niet bij levering. Daarover moeten duidelijke afspraken worden gemaakt.

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, om de spelregels niet te misbruiken: u mag de minister en de regering ondervragen in het systeem van de vragen om uitleg. U mag ook partijen kietelen, maar partijen zijn niet verplicht om te antwoorden. Ik stel met u vast dat de N-VA er vandaag niet is om op uw belangrijke en terechte vragen te antwoorden, maar die leden moeten dat ook niet. Zij mogen afwezig blijven. U kunt hen daarop afrekenen in de plenaire vergadering, maar hier in de commissie moet ik de afwezigen verdedigen. U ondervraagt de minister, die namens de hele regering antwoordt.

De heer Peter Reekmans: De afwezigheden bijhouden heb ik geleerd van de meerderheid, voorzitter.

De voorzitter: Zij doen dat in de plenaire vergadering. Hier in de commissie moet ik de verdediging van de afwezige fracties op mij nemen, ik heb dat voor uw fractie in het verleden ook gedaan.

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer Bothuyne, de rollen moeten zeker duidelijk zijn voor we de financieringsintercommunales kunnen laten fuseren.

Mijnheer Reekmans, in de werkgroep zitten: het kabinet van de minister-president, de kabinetten van de viceministers-presidenten en mijn kabinet. Wij beginnen eraan over een week of twee. De horizon is middellange termijn. Wij denken niet dat we daarmee klaar zijn in een weekje. U moet begrijpen dat het enige maanden in beslag kan nemen.

De besluitvorming bij Eandis is gebeurd tussen de traditionele partijen omdat zij de gemeentebesturen uitmaken en het de gemeentebesturen zijn die de vertegenwoordigers afvaardigen. Zo krijg je daar de vertegenwoordigers van de traditionele partijen. Zij hebben dat inderdaad gedaan. Op zich vind ik het wel mooi dat zij die het meeste 'baat' hebben, als u het zo wilt verwoorden, bij een grote hoeveelheid aan mandaten, de moed hebben gehad om er fors in te snijden.

Ik antwoord inderdaad namens de hele regering. U vraagt zich af wat de houding van een van de partijen in die regering is. Minister Bourgeois heeft er zich toe geëngageerd om het decreet op de intergemeentelijke samenwerking te wijzigen. U zult er dus nog van horen in het parlement. Ik moet enkel het Energiebesluit wijzigen. Dat staat deze vrijdag al op de agenda van het regeringsoverleg. Dat gaat sneller dan een decreetswijziging. Ik heb toch al mogen vaststellen dat mijn collega helemaal op dezelfde lijn zit en ook een zo sober en degelijk mogelijke sector beoogt.

De heer Peter Reekmans: Minister, dank voor uw antwoord. Wat Electrabel betreft in 2013-2014, stel ik me nog altijd de vraag hoe we dat gaan betalen, ik denk heel terecht. Ik vind het heel opmerkelijk dat wij er blijkbaar in Vlaanderen gemakkelijker in slagen afslankoperaties uit te voeren van politieke mandaten in gemengde intercommunales dan in zuivere intercommunales. Dat is heel bizar, minister. Normaal gezien zou dat veel sneller en gemakkelijker moeten kunnen waar we zelf alleen baas zijn dan waar we met Electrabel aan tafel zitten. Ik vind dat een heel vreemd verhaal, maar de toekomst zal dat verder uitwijzen.

Welke stappen u concreet zult zetten voor die fusie, is me nog niet duidelijk. Ik zal daarover waarschijnlijk nog vragen indienen.

Mijnheer Bothuyne, u zegt dat de intercommunales geen winst maken. Winst op een balans is winst. Waar die naartoe gaat, speelt geen rol. Als effectief het winstaandeel van zo'n bedrijf stijgt samen met de prijsstijgingen, en de factuur van de consument wordt dag in dag uit duurder, dan heb ik daarmee een probleem.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de voordelige lening voor energiebesparend bouwen - 1083 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Dit is een opvolgvraag. In de vergadering van de commissie Wonen van 28 april 2011 heb ik ook een vraag gesteld over een lening voor energiebesparend bouwen. Minister, u deelde toen mee dat het overleg met de Belgische federatie van de financiële sector (Febelfin) nog volop liep en dat u zou terugkoppelen na de raad van bestuur. Nadien hebben we hier echter niets meer van vernomen. Om die reden stel ik hier dan ook een vraag om uitleg ter opvolging van dit dossier. Is er nog nieuws van Febelfin?

Tijdens diezelfde commissievergadering van 28 april 2011 hebt u meegedeeld dat u het Vlaams Energieagentschap (VEA) de opdracht zou geven een tool te ontwikkelen om het energiepeil van een woning aan een concrete energiebesparing te koppelen. Dit zou de banken in staat kunnen stellen het maandelijks voordeel in te schatten dat energiezuinig bouwen de bouwheer oplevert. Dit is blijkbaar een uitdrukkelijke vraag van de bankensector geweest. De banken geloven dat energiezuinig bouwen een voordeel oplevert, maar niet elke bank beschikt over de nodige knowhow om exact in te schatten wat die energiebesparing financieel inhoudt en welke ruimte hierdoor vrijkomt om wat meer te lenen.

Minister, mijn vragen vormen een opvolging van de vraag om uitleg die ik vorig jaar in deze commissie heb gesteld. Hoe zijn de gesprekken verlopen met Febelfin over de mogelijke invoering van een voordelige lening voor energiebesparend bouwen? Zijn op basis van die gesprekken met Febelfin concrete afspraken gemaakt? Zo ja, kunt u die afspraken eens toelichten?

U hebt het VEA gevraagd een tool te ontwikkelen om het e-peil van een woning aan een concrete energiebesparing te koppelen. Bestaat die tool al? Is die tool operationeel? Ik zou hierover graag wat informatie krijgen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, in navolging van het eerder gevoerd overleg heeft Febelfin vorig jaar een actieplan met aanbevelingen overgemaakt. Dat actieplan bevat aanbevelingen en geen concrete engagementen. Om die reden hebben we nu besloten een stapje verder te gaan. We willen tot concrete acties komen.

De Vlaamse Regering kan een energiebeleidsovereenkomst sluiten met een andere partij die zich engageert om binnen een afgesproken termijn een bepaalde verbetering op het vlak van de energie-efficiëntie te bereiken of te stimuleren. Dat is het instrument dat we hiervoor willen gebruiken.

De eerste bilaterale gesprekken met de banken over het afsluiten van een dergelijke beleids-overeenkomst zijn constructief en veelbelovend verlopen. De economische crisis, de bankencrisis en het wegvallen van de federale ondersteuningsmaatregelen voor energiezuinige nieuwbouw en energiebesparende investeringen hebben dit initiatief wat vertraging bezorgd. De VEA zal dit jaar evenwel nog een voorstel van energiebeleidsovereenkomst uitwerken.

Het engagement van de banken zal eruit bestaan energiezuinige woningen leningen met een groter ontlenningsbedrag toe te staan. De terugbetalingscapaciteit van de ontlener is immers groter. Bovendien zouden de voorwaarden misschien gunstiger worden.

Aangezien de energiebeleidsovereenkomst een Vlaams beleidsinstrument is, zal het natuurlijk om een Vlaams initiatief gaan. Tijdens het Energieoverleg (ENOVER) is dit initiatief aan de andere gewesten voorgesteld. De banken voeren maatregelen graag nationaal in. Ik ben er niet tegen dat de banken ook elders gelijkaardige voordelen zouden bieden. Dit betekent natuurlijk wel dat de betrokken overheden moeten beslissen hier dezelfde voordelen aan te koppelen.

Om de impact van het energiezuinig bouwen op de werkelijke energiekosten in te schatten, moet in de eerste plaats de relatie tussen het in de EPB-aangifte gerapporteerd energieverbruik van de nieuwbouwwoning en het reëel energieverbruik worden berekend. We hebben het de vorige keer al gehad over de factoren die het reëel energieverbruik kunnen beïnvloeden. Ik zal dat niet allemaal herhalen.

In april 2011 heeft het VEA een opdracht uitgeschreven om de relatie te onderzoeken tussen het reëel verbruik en het volgens de EPB-aangifte voorspeld verbruik. Dit zou gebeuren op basis van enquêtes bij Vlaamse huishoudens die een EPB-aangifte hebben ingediend.

De wetenschappelijke partners die op deze onderzoeksopdracht hebben ingetekend, hebben gewezen op een aantal bijkomende moeilijkheden die niet in het bestek waren opgenomen. Enkel nieuwbouwwoningen die al minstens twee jaar in gebruik zijn, kunnen worden onderzocht. Het drogen van de bouw maakt het energieverbruik van het eerste jaar immers onrepresentatief voor het normaal verbruik van die woning. Bovendien moeten ook woningen die op stookolie stoken, worden uitgesloten. Stookolieverbruik kan immers meestal niet met een exacte verbruikperiode worden verbonden. Ook deze moeilijkheid heeft tot een beperking van de brutosteekproef geleid. Daarnaast kan zonder bijkomende metingen geen deelverbruik worden berekend. Dit betekent, bijvoorbeeld, dat het aardgasverbruik voor verwarming niet van het aardgasverbruik voor sanitair warm water kan worden afgezonderd.

Gelet op de door de wetenschappelijke partners geformuleerde bedenkingen is besloten dat de brutosteekproef te klein was om het onderzoek überhaupt te kunnen uitvoeren. De resultaten zouden immers niet betrouwbaar zijn. De voorgelegde voorstellen waren dan ook niet compatibel met het bestek. Ten gevolge hiervan is de opdracht stopgezet. In de loop van 2012 moet deze opdracht opnieuw worden gelanceerd. Het bestek moet dan een antwoord op al die wetenschappelijke bedenkingen bieden.

De voorbereidingen van die nieuwe opdracht lopen volop. We plegen daarover ook overleg met de Studiedienst van de Vlaamse Regering. We willen de opzet van het onderzoek optimaliseren en de medewerking van alle betrokken Vlaamse huishoudens maximaliseren. Aangezien we voor het onderzoek enkel kunnen terugvallen op de huishoudens die al een EPB-aangifte voor een energiezuinige nieuwbouw hebben ingediend en die al minstens twee jaar in een nieuwbouw wonen, is het belangrijk dat een zo groot mogelijk gedeelte van de steekproef effectief aan het onderzoek deelneemt.

De ontwikkeling van een betrouwbare tool is een iets lastiger opdracht dan we hoopten. De bedoelde tool is er momenteel nog niet. We hopen dat een aangepast bestek ons in staat zal stellen die tool nog voor het einde van 2012 voor te stellen. Dit is een 'work in progress'.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Het lijkt erop dat ik volgend jaar, zodra de onderzoeksopdracht opnieuw is gelanceerd, opnieuw een vraag om uitleg zal moeten stellen. Ik hoop dat in overleg met de Studiedienst van de Vlaamse Regering effectief een tool kan worden ontwikkeld. Ik herinner me dat naar aanleiding van mijn vorige vraag om uitleg is gesteld dat die tool voor de financiële sector essentieel is.

De minister heeft zelf aangehaald dat eind 2011 veel is gebeurd. De groene lening is stopgezet. Ik herinner me dat we in Maldegem in heel snel tempo nog de bouwvergunningen hebben afgeleverd aan al die jonge gezinnen die nog voor een groene lening in aanmerking kwamen. Daar is jammer genoeg een einde aan gesteld.

Eind 2011 is tevens duidelijk geworden dat de fiscale maatregelen van de Federale Regering zouden worden stopgezet. Er zou op een of andere manier een overheveling volgen. Daar zullen we in de loop van dit voorjaar hopelijk meer over vernemen.

Er is nog iets dat ik niet goed begrijp of niet goed kan plaatsen. Minister, u hebt verklaard dat het VEA een energiebeleidsovereenkomst kan afsluiten. Kunt u daar wat meer uitleg over geven? Dit instrument is me onbekend.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Een energiebeleidsovereenkomst is een overeenkomst met een bedrijf dat zich engageert om een aantal ingrepen die de energiezuinigheid ten goede komen, uit te voeren of te stimuleren. Die overeenkomsten worden momenteel vaak gesloten met bedrijven die op een heel directe manier willen ingrijpen. We kunnen dit instrument ook gebruiken voor banken die daar op een indirecte manier aan willen meewerken. De banken kunnen haalbare leningen verstrekken aan mensen die op die manier in een nieuwe woning willen investeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de niet-behandelde aanvragen voor premies in 2011 - 1113 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, ik heb de minister een schriftelijke vraag gesteld over het aantal aanvragen die in 2011 zijn ingediend om een renovatie-, verbeterings- en aanpassingspremie te krijgen. Dat zijn de drie grote premies die de Vlaamse overheid hanteert om de mensen ertoe aan te zetten een bestaande woning kwalitatief te verbeteren.

Ik ben geschrokken van het hoge aantal premies dat door de Vlamingen wordt aangevraagd. Uit de cijfers blijkt dat in 2011 25.735 aanvragen voor een renovatiepremie en 18.778 aanvragen voor een verbeterings- en aanpassingspremie zijn ingediend. Dat zijn er heel veel.

Het is me echter ook opgevallen dat over een hoog aantal aanvragen nog geen beslissing is genomen. Wat de renovatiepremie betreft, staat in die kolom dat over 9395 aanvragen nog geen beslissing is genomen. Wat de verbeterings- en aanpassingspremie betreft, gaat het om 4900 aanvragen.

Ik heb er geen idee van waar dat aan ligt. Is de reden dat die aanvragen pas in het vierde kwartaal worden ingediend? Worden zo veel aanvragen ingediend dat de administratie wordt overspoeld en de aanvragen niet op tijd kan behandelen? Minister, om welke reden is over zo veel aanvragen nog geen beslissing genomen? Is er een achterstand met de behandeling van de aanvragen voor een renovatie-, aanpassings- en verbeteringspremie? Is de reden misschien de late indiening van de aanvragen?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, de cijfergegevens die ik in mijn antwoord op de schriftelijke vraag heb verstrekt, moeten niet worden geïnterpreteerd op de manier die mevrouw Taeldeman vreest.

Het is logisch dat de aanvragen die in een bepaald jaar worden ingediend niet allemaal in datzelfde jaar worden behandeld. De behandelingstermijn bedraagt drie maanden. Dit betekent dat de aanvragen die in de loop van het laatste kwartaal van 2011 zijn ingediend in 2012 nog steeds perfect binnen die wettelijke termijn zullen worden behandeld.

Er is geen probleem met achterstanden. In het begin van de legislatuur waren er problemen met de premies. De behandeling van de dossiers had een grote achterstand opgelopen. Mijn administratie heeft ondertussen alles in het werk gesteld om die achterstand weg te werken. Dankzij die inspanningen waren de achterstanden begin december 2011 zo goed als volledig weggewerkt. Enkel in de provincie Antwerpen lag de gemiddelde behandelingstermijn nog iets hoger dan drie maanden.

De daling van de gemiddelde behandelingstermijn weerspiegelt zich ook in een daling van het aantal dossiers waarvoor de termijn van drie maanden nog wordt overschreden. Op 12 februari 2012 was nog maar over 93 in oktober 2011 en over 24 in september 2011 ingediende dossiers geen beslissing genomen. In het voorgaand jaar ging het om heel andere aantallen.

In 2011 heeft het Agentschap Wonen-Vlaanderen over meer dan 43.000 premieaanvragen een beslissing genomen. Dat is iets minder dan het aantal ingekomen dossiers. Dit is uitsluitend het gevolg van het hoge aantal aanvragen in december 2012. Ik vermeld nog even dat de administratie gedurende die maand met bijna 12.000 nieuwe aanvragen is overspoeld. In december 2011 ging het om 6000 nieuwe aanvragen. De plotse beslissing van de federale overheid om de fiscale aftrek af te schaffen, heeft ertoe geleid dat zeer veel mensen zeer snel hun renovatiedossiers hebben ingestuurd en het federale fiscale voordeel voor de nog in december 2011 betaalde facturen hebben aangevraagd.

Er is, op een aantal uitzonderingen na, geen achterstand. We hebben de historische achterstand weggewerkt. Ten gevolge van deze tijdelijke verdubbeling in december 2011 riskeren we echter in de toekomst een kleine vertraging van de afhandeling op te lopen. Dit geldt dan voor de dossiers die in de laatste week van december 2011 massaal zijn ingediend. Ik zal er alles aan doen om alle dossiers toch binnen de termijnen netjes af te handelen. Het gaat hier om uitzonderlijke omstandigheden.

Ook met betrekking tot de beroepen kan ik mevrouw Taeldeman geruststellen. In mijn antwoord op haar schriftelijke vraag heb ik al een aantal gronden voor afgeronde beroepen vermeld. In de helft van de gevallen gaat het om een discussie over de in aanmerking genomen werken. In 14 procent van de gevallen gaat het om een discussie over het inkomen. In iets meer dan 10 procent van de gevallen gaat het om het eigendomsstatuut. Het laattijdig behandelen van een premieaanvraag komt zelden voor als beroepsgrond. Ik heb geen enkele indicatie dat voor de nog lopende beroepen de laattijdige behandeling wel degelijk een belangrijke grond zou zijn.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Minister, ik dank u voor het antwoord en de geruststelling dat er geen achterstand is bij het Agentschap Wonen-Vlaanderen. De mensen die een dossier hebben ingediend, zullen daar heel tevreden mee zijn.

Maar zoals in mijn vorige vraag komt opnieuw de maand december 2011 naar voren, dé maand waarin de groene lening afliep en waarin de Federale Regering besliste om een aantal fiscale maatregelen niet langer in stand te houden. De mensen maken zich zorgen over wat er voor hen allemaal zal veranderen vanaf 1 januari. Dat is zoals steeds een datum waarop de mensen vrezen dat een aantal fiscale voordelen zullen wegvallen. Het valt opnieuw op dat er in december 2011 een piek was in aanvragen voor de Vlaamse renovatiepremie, die zeer begeerd is bij de Vlaming die zijn woning wil renoveren of kwalitatief wil opwaarderen. Het valt op dat er een piek is in december, enkel en alleen omdat er in januari misschien zal worden gesleuteld aan een aantal voorwaarden.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Het feit dat men vreest dat er aan de voorwaarden zou kunnen worden gesleuteld, kan ermee te maken hebben, maar ik denk dat de voornaamste reden is dat men iets mag aftrekken van de belastingen in het jaar dat de factuur is betaald.

Het is mijn overtuiging dat mensen zeer snel nog in december hebben gevraagd om een factuur te krijgen. Zodra je de factuur hebt ontvangen voor het fiscale voordeel, is het dossier rond voor de renovatiepremie. Anders zouden een aantal mensen nog hebben gewacht. Ik denk dat dat de voornaamste verklaring is, eerder dan de vrees dat er iets zou veranderen. Anders loopt men 40 procent van de investeringskosten mis.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de gevolgen van het falende biobrandstoffenbeleid - 1101 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, minister, het Waalse NEOCHIM, een van de zeven biobrandstofbedrijven actief in België, legde zeer recent de boeken neer. Het faillissement staat symbool voor het falende biobrandstoffenbeleid in België.

Eind 2008 riepen de toenmalige Vlaamse ministers Crevits en Ceysens de toenmalige federale ministers Magnette en Reynders op om dringend vooruitgang te boeken in het creëren van een volwaardige biobrandstoffenmarkt in België. De innovatieve tweede generatie biobrandstoffen had volgens deze ministers een belangrijk potentieel voor de duurzame vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en verdiende de nodige steun.

Die oproep was noodzakelijk, want de verplichting tot het bijmengen van biobrandstoffen is een federale bevoegdheid. De federale overheid heeft in het kader van richtlijn 2003/30/EG bij KB van 4 maart 2005 als Belgische doelstelling voor biobrandstoffen vastgelegd dat in 2010 5,75 procent moest worden gehaald. Dat werd ook als dusdanig meegedeeld aan de Europese Commissie.

De voorbije jaren heeft de federale overheid een aantal beleidsmaatregelen genomen. Er kon worden gekozen tussen bijmenging en een systeem van quota. In België is gekozen voor een tender van quota, in combinatie met een vermindering van accijnzen. Er is dus niet gekozen voor een verplichte bijmenging, met als gevolg dat de doelstelling van 5,75 procent niet werd gehaald.

Meermaals werd er door de Belgische biodieselfederatie gewaarschuwd dat het traag opstarten van de biobrandstoffenmarkt en het niet halen van de aangemelde doelstelling voor 2010 een aantal belangrijke gevolgen zou hebben. Diverse Vlaamse ondernemingen hebben al enkele jaren geleden beklemtoond dat er door het niet bestaan van een vorm van verplichte bijmenging ernstige problemen zouden ontstaan die hun economisch en financieel functioneren in het gedrang zouden brengen. Minister, die ernstige problemen zijn vandaag werkelijkheid geworden.

Nochtans bleek de CO₂-reductie uit biobrandstoffen enkele jaren geleden een van de belangrijkste maatregelen van de Federale Regering om haar binnenlandse reductiedoelstelling te realiseren. Diezelfde Federale Regering heeft pas eind 2009 de brandstofproducenten verplicht 4 procent biodiesel bij te mengen. Dit was samen met de vrijstelling van accijnzen op het gedeelte biobrandstoffen in de fossiele brandstoffen de belangrijkste federale steunmaatregel.

Uiteraard speelt op de achtergrond het Europese energie- en klimaatpakket voor 2020. Op de lentetop van 2007 werd de doelstelling voor biobrandstoffen in transport voor 2020 al op minstens 10 procent per lidstaat geplaatst.

Minister, geef toe dat de voorbije jaren twijfel werd gezaaid over de rol van biobrandstoffen in de Europese doelstellingen. In de Europese richtlijn Hernieuwbare Energie zijn in ieder geval een aantal duurzaamheidscriteria opgenomen, zoals een minimale broeikasgasemissiereductie. Men moet hieraan voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor financiële ondersteuning en om het gebruik van de biobrandstof mee te laten tellen voor de opgelegde doelstelling hernieuwbare energie.

De Europese doelstellingen, ook wat betreft 10 procent in transport, concentreren zich al enkele jaren niet langer op biobrandstoffen, maar op het geheel van hernieuwbare energiebronnen. Op lange termijn weten we dat voornamelijk elektriciteit een steeds groter deel hiervan zal invullen. Een aantal sectoren, bijvoorbeeld de luchtvaart, zal echter op lange termijn nog steeds afhankelijk blijven van biobrandstoffen. Het is dan ook belangrijk om in een duurzame productie van biobrandstoffen te blijven voorzien, zonder daarbij de voedselzekerheid of de wereldvoedselprijzen in gevaar te brengen.

Uw collega minister Schauvliege stelde eind 2010 dat de Vlaamse Regering binnen haar bevoegdheden via een ambitieus beleid een belangrijk pakket maatregelen wil uitvoeren voor de introductie van hernieuwbare en ook duurzame energiebronnen in transport. Naast efficiëntie van energieverbruik in het algemeen, zal daarbij de klemtoon liggen op biofuel van de tweede generatie en op elektriciteitstoepassingen in transport.

Er werd in het Vlaams regeerakkoord van juli 2009 overigens een biobrandstoffenplan aangekondigd. Minister, toch wel frappant in dit biodieselveerhaal is dat het invoeren van een vorm van verplichte bijmenging van biobrandstoffen al mogelijk is sinds de programmawet van 27 april 2007. Het is sindsdien aan de federale overheid om dit in werking te stellen. Pas eind 2009 heeft ze dat gedaan. In onze buurlanden geldt er een verplichte bijmenging van 7 procent voor biobrandstoffen.

Volgens de richtlijn Hernieuwbare Energie van 23 april 2009 moet België tegen 2020 de doelstelling van 13 procent hernieuwbare energie in het bruto finaal energiegebruik bereiken. Er zal hiervoor zowel een doelstelling in groene stroom, groene warmte als hernieuwbare energie in transport moeten worden vastgelegd. Vlaanderen wil ijveren voor een billijk deel in de Belgische doelstelling van 13 procent hernieuwbare energie tegen 2020.

Minister, ik wil u naar aanleiding van het Belgische biodieselfiasco, zoals we de huidige toestand momenteel omschrijven, volgende vragen stellen. Wat is uw reactie op het falende biobrandstoffenbeleid in België? Welke stappen kunt u ondernemen in het kader van de bevoegdheidsverdeling? Hoe ziet u de rol van biodiesel nog in het bereiken van de 13 procentdoelstelling hernieuwbare energie en waar blijft het aangekondigde biobrandstoffenplan waarvan sprake in het regeerakkoord?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: De instrumenten die een biobrandstoffenbeleid mogelijk maken bevinden zich, zoals u zelf hebt gezegd, vooral binnen federale bevoegdheden. Die federale bevoegdheden ter zake omvatten vooral productnormering, dus de bijmengplicht, en vrijstelling van accijnzen.

Het Belgische actieplan hernieuwbare energie bevat doelstellingen voor hernieuwbare energie in transport, die voor een groot deel door de federale overheid zullen worden geïmplementeerd. Zoals aangegeven in mijn beleidsbrief Energie 2011-2012 zijn binnen de Vlaamse bevoegdheden wel enkele maatregelen mogelijk ter begeleiding van de toepassing van hernieuwbare energie in transport. Die maatregelen kunnen vooral vanuit andere beleidsvelden worden gerealiseerd. Heel concreet gaat het om Mobiliteit, Innovatie en Leefmilieu. Vanuit het beleidsveld Energie beschik ik helaas over weinig geschikte hefboomen daartoe.

De doelstellingen voor hernieuwbare energie en transport, waaronder biodiesel, voor het bereiken van de 13 procentdoelstelling staan beschreven in het Belgische actieplan

hernieuwbare energie. Het biobrandstoffenplan zal verder worden uitgewerkt in het kader van de afronding van het Belgische actieplan hernieuwbare energie nadat een politiek akkoord is bereikt over de intra-Belgische lastenverdeling van die hernieuwbare-energie-doelstelling 2020. Aan dat laatste aspect neem ik natuurlijk wel deel.

Er zijn gesprekken over het verdelen van de lasten. Wie precies neemt welke concrete doelstellingen op zich? Welke regio neemt wat? Neemt de federale overheid ook een deel? Als dat niet zo is, hoe verrekenen wij dan wat de federale overheid anders zou hebben gedaan binnen haar bevoegdheden? Daar heb ik redelijk veel in de pap te brokken, maar over biobrandstoffen zelf daarentegen erg weinig. De instrumenten die we op Vlaams niveau daarvoor kunnen inzetten, liggen bij de ministers Crevits, Lieten en Schauvliege.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik had deze vraag oorspronkelijk aan minister Schauvliege en u gericht. Ik stel vast dat de vraag is doorgespeeld aan u. U hebt meer een gedeelde bevoegdheid. Ik zal ook andere ministers ondervragen. Mijn vraag is: wie coördineert dit vanuit de Vlaamse Regering?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik durf u niet te zeggen wie biobrandstoffen als thema coördineert omdat het eigenlijk geen Vlaamse bevoegdheid is. Als het specifiek gaat over transportmaatregelen, kijkt u wellicht best naar Mobiliteit bijvoorbeeld. Als het eerder gaat over Onderzoek en Ontwikkeling, komt u terecht bij minister Lieten, enzovoort. Er is niet één eindverantwoordelijke voor biobrandstof op het Vlaamse niveau omdat we daar eigenlijk geen bevoegdheid in hebben: enkel heel indirect kunnen wij meewerken aan die doelstelling door een aantal maatregelen te nemen, maar dat is het enige.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■